

ІСТОРІЯ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ

Викладач, розробник

Потоцький Андрій Володимирович

Загальна інформація

Анотація

Сьогодні найважливіше питання сучасного олімпійського руху – це залучення молодого покоління до тих гуманістичних ідеалів, духовноморальних, культурних цінностей, на реалізацію яких орієнтовано цей рух. Саме з позицій гуманізму оцінюють соціальне значення спорту та олімпізму.

Вивчення історії олімпійського руху, його ідеалів і цінностей, місця в системі явищ сучасного суспільства має велике виховне й освітнє значення. Ідеали олімпізму співзвучні з ідеалами європейської співдружності, для якої людина, її здоров'я, життя, фізичну та духовну культуру визнано найвищими цінностями. Саме тому в нинішніх умовах особливого значення набуває олімпійська освіта.

Олімпійський рух являє собою один із найбільш масових суспільних рухів, що перетворився більш ніж за 100-річну історію в одне з найзначиміших соціальних явищ сучасності, вершина якого – Олімпійські ігри – велике спортивне свято нашої цивілізації.

Діяльність олімпійського руху має постійний універсальний характер. Його вершина – об'єднання спортсменів світу на великому спортивному святі – Олімпійських іграх, – а дисципліна «Історія Олімпійського руху» являє собою поширення знань про олімпізм, історію Олімпійських ігор Стародавньої Греції та сучасності, принципи й ідеали сучасного олімпійського руху, а також про олімпійську символіку та атрибутику.

Чому бажано вивчати історію Олімпійського руху?

Вивчення історії Олімпійського руху – це не просто занурення в минуле спортивних змагань. Це подорож у світ цінностей, ідеалів та культур, які формували наш світ протягом століть. Цей курс допоможе вам:

- **Зрозуміти еволюцію спорту:** Як від простих змагань давніх греків ми дійшли до масштабних Олімпійських ігор, які об'єднують мільйони людей з усього світу.
- **Оцінити роль спорту в суспільстві:** Як спорт впливав на розвиток цивілізацій, формував національну ідентичність та сприяв міжнародному співробітництву.
- **Вивчити історію Олімпійських ігор:** Дізнатися про найзнаменитіші моменти, спортсменів та події в історії Олімпіади.
- **Розуміти сучасний олімпійський рух:** Аналізувати його структуру, цінності та виклики, з якими він стикається.
- **Розвинути критичне мислення:** Аналізувати історичні факти, оцінювати різні точки зору та формувати власні судження.

Запрошую студентів приєднуватись до плеяди зірок Олімпійського руху.

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни:

- **Формування у студентів цілісного уявлення про олімпійський рух, як унікальне соціально-культурне явище, що поєднує в собі спортивну діяльність, історичні традиції, філософські ідеали та сучасні тенденції розвитку.**
- **Ознайомлення з історією виникнення та еволюції олімпійського руху, його значенням для розвитку світового спорту та міжнародного співробітництва.**
- **Розвиток у студентів аналітичного мислення та здатності критично оцінювати сучасний стан олімпійського руху, його проблеми та перспективи.**

Цілі дисципліни:

1. Освітні:

- **Надати студентам ґрунтовні знання з історії олімпійського руху, від античних Олімпійських ігор до сучасних Олімпіад.**
- **Ознайомити з основними принципами та цінностями олімпізму, їхнім відображенням у спорті та суспільстві.**
- **Розкрити роль видатних особистостей в історії олімпійського спорту, їхній внесок у розвиток олімпійського руху.**
- **Охарактеризувати структуру та організацію сучасного олімпійського руху, діяльність міжнародних спортивних організацій та національних олімпійських комітетів.**
- **Ознайомити з особливостями різних видів спорту, що входять до програми Олімпійських ігор, їхньою історією, правилами та технікою.**

2. Розвиваючі:

- **Розвивати у студентів інтерес до спорту та здорового способу життя, сприяти формуванню активної громадянської позиції.**
- **Розвивати аналітичне та критичне мислення, вміння оцінювати інформацію та формулювати власні висновки.**
- **Розвивати комунікативні навички, вміння презентувати результати своїх досліджень та брати участь у дискусіях.**

3. Виховні:

- **Виховувати у студентів почуття патріотизму та гордості за спортивні досягнення своєї країни.**
- **Сприяти формуванню моральних якостей, таких як чесність, повага до суперника, командний дух та відповідальність.**
- **Виховувати толерантність та повагу до культурних відмінностей, сприяти розвитку міжкультурного діалогу.**

Очікувані результати навчання:

- Студенти повинні знати: історію олімпійського руху, основні принципи та цінності олімпізму, структуру та організацію сучасного олімпійського спорту, особливості різних видів спорту.
- Студенти повинні вміти: аналізувати історичні факти, оцінювати сучасний стан олімпійського спорту, критично мислити та формулювати власні висновки, презентувати результати своїх досліджень та брати участь у дискусіях.

Практичні навички

- Аналіз історичних спортивних подій
- Розуміння олімпійської символіки та традицій
- Критичне осмислення впливу політики на спорт
- Здатність досліджувати міжнародні спортивні комунікації

Вивчення дисципліни "Історія олімпійського руху" є важливим для підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту, а також для всіх, хто цікавиться історією, культурою та спортом. Цей курс сприяє розширенню світогляду, розвитку особистості та формуванню громадянської позиції.

Формат занять

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

Загальні компетентності:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності:

- Здатність до формування особистості людини на основі цінностей фізичної культури;
- Здатність до проведення занять, тренувань, уроків фізичної культури, організації фізкультурно-спортивних, оздоровчих заходів;
- Здатність до застосування методів, засобів, прийомів та організаційних форм фізичної культури і спорту під час професійної діяльності;
- Здатність до формування мотивації у фізичному самовдосконаленні.

Результати навчання

- Аналізувати особливості розвитку сфери фізичної культури і спорту для удосконалення процесу фізичного розвитку людини.
- Застосовувати академічні знання та практичні навички в організації самостійної роботи та саморозвитку.
- Аналізувати та застосовувати передовий досвід колег
- Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення фахової документації.
- Здійснювати заходи з підготовки та проведення спортивних тренувань, уроків фізичної культури з використанням необхідного організаційного, технічного, інформаційного і медичного забезпечення.
- Аналізувати специфіку розвитку фізкультурно-спортивного руху на національному рівні.
- Знати сутність принципів, методів, форм та організації процесу навчання і виховання людини.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 30 год., семінарські заняття – 30 год., самостійна робота – 30 год.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Історія Олімпійського руху - це захоплива подорож крізь тисячоліття, що дозволяє нам простежити еволюцію спорту, його значення для суспільства та культурний вплив. Вивчення цієї дисципліни відкриває перед вами широкі можливості для розвитку як особистості, так і професіонала.

Особливості дисципліни

Міждисциплінарність:

- "Історія олімпійського руху" – це комплексна дисципліна, яка поєднує знання з різних галузей, таких як історія, соціологія, культурологія, філософія, право, економіка та спортивні науки.
- Це дозволяє студентам отримати цілісне та багатогранне уявлення про олімпійський рух, його значення для суспільства та його вплив на різні сфери життя.

2. Історичний контекст:

- Олімпійські ігри мають давню та багату історію, що сягає корінням в античну Грецію.
- Вивчення історії Олімпійських ігор дозволяє зрозуміти еволюцію спорту, його роль у розвитку цивілізації та його зв'язок з культурними традиціями різних народів.

3. Соціально-культурне значення:

- Олімпійський рух – це не просто спортивні змагання, а й важливе соціально-культурне явище, яке об'єднує людей з усього світу.
- Він сприяє розвитку міжнародного співробітництва, зміцненню миру та взаєморозуміння між народами.

4. Ціннісний аспект:

- Олімпійський рух базується на високих моральних принципах та цінностях, таких як чесна гра, повага, дружба, прагнення до досконалості.
- Вивчення цих цінностей сприяє формуванню у студентів власної системи цінностей та моральних орієнтирів.

5. Сучасність та актуальність:

- Олімпійський рух – це сфера, що динамічно розвивається, яка постійно зазнає змін та адаптується до сучасних умов.
- Вивчення сучасних тенденцій розвитку олімпійського руху, його проблем та перспектив є важливим для підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту.

6. Практична спрямованість:

- Знання, отримані під час вивчення дисципліни "Історія олімпійського руху", можуть бути застосовані в різних сферах діяльності, пов'язаних зі спортом, фізичною культурою, туризмом, журналістикою та іншими.

7. Особистісний розвиток:

- Вивчення олімпійського руху сприяє розвитку у студентів аналітичного мислення, критичного оцінювання інформації, вміння працювати в команді та комунікативних навичок.

8. Унікальність:

- Олімпійський рух – це унікальне явище, яке не має аналогів у світі.
- Його вивчення дозволяє студентам доторкнутися до історії, культури та спортивних традицій різних народів, розширити свій світогляд та збагатити свій духовний світ.

Враховуючи всі ці особливості, можна з упевненістю стверджувати, що дисципліна "Історія олімпійського руху" є важливою та цікавою для вивчення, сприяє всебічному розвитку студентів та відкриває перед ними широкі можливості для самореалізації.

Методи навчання

- **Лекції:** Систематичне викладення теоретичного матеріалу, огляд ключових подій та персоналій в історії Олімпійського руху.
- **Семінари:** Обговорення актуальних питань, аналіз історичних джерел, презентації студентів.
- **Практичні заняття:** Відвідування спортивних заходів, аналіз спортивних трансляцій, проведення досліджень.
- **Проекти:** Виконання індивідуальних або групових проектів, пов'язаних з історією Олімпійського руху (наприклад, створення презентацій, написання есе, розробка навчальних програм).
- **Використання інформаційних технологій:** Пошук інформації в Інтернеті, використання мультимедійних матеріалів, онлайн-платформ для навчання.

Технології навчання

- **Онлайн-курси:** Можливість вивчати матеріал у зручний час і місці, взаємодіяти з іншими студентами та викладачами через онлайн-платформи.
- **Віртуальні екскурсії:** Занурення в історичні місця, пов'язані з Олімпійськими іграми.
- **Моделювання історичних подій:** Використання комп'ютерних програм для створення віртуальних моделей історичних подій.
- **Ігрові методи навчання:** Використання ігор для закріплення знань та розвитку навичок.

Які знання та навички можна здобути?

- **Глибокі знання історії Олімпійського руху:** від античності до сучасності.
- **Розуміння взаємозв'язку спорту, культури та суспільства.**
- **Навички аналізу історичних джерел.**

- **Здатність до критичного мислення та формулювання власної думки.**
- **Комунікативні навички:** уміння презентувати інформацію, вести дискусії, працювати в команді.
- **Інформаційні компетенції:** вміння шукати, аналізувати та використовувати інформацію з різних джерел.
- **Культурна компетентність:** розуміння культурних особливостей різних народів і країн.

Вивчення історії Олімпійського руху – це не лише збагачення знань, а й формування особистості, готової до життя в сучасному світі. Курс допоможе вам сформувати цілісне уявлення про олімпійський рух як важливе соціокультурне явище.

Програма навчальної дисципліни

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Процес становлення олімпійського руху.

Тема 1. Історія Олімпійського руху як наукова та навчальна дисципліна.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Предмет навчальної дисципліни «Історія Олімпійського руху». Об'єкти дисципліни «Історія Олімпійського руху». Три основні різновиди сучасного спортивного руху. Олімпійський спорт як одна із складових частин сучасного спортивного руху. Специфічні функції дисципліни «Історія Олімпійського руху» як системи знань, а також сукупності предметів і явищ: описова, пояснювальна, прогностична, практична, методологічна і систематизуюча. Структурні елементи «Історії Олімпійського руху» як наукової і навчальної дисципліни:

- вихідна емпірична основа;
- вихідна теоретична основа: ідеї, гіпотези, закономірності, принципи;
- вихідна логічна основа;
- власне теоретична основа.

Завдання і зміст програмних вимог та структура предмету «Історія олімпійського руху». Роль і місце в житті суспільства, його сутність та умови функціонування.

Основні терміни: міжнародний спортивний рух, олімпізм, міжнародний олімпійський рух, олімпійський спорт, Олімпіада, Олімпійські ігри, Олімпійська хартія, олімпійське місто, олімпійські нагороди, олімпійська символіка та ін.

Значення предмету для підготовки спеціалістів. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами.

Методи наукового дослідження проблем олімпійського руху. Методи теоретичного аналізу, узагальнення і побудови концепцій в теорії спорту; методи їх перевірки. Використання в теорії спорту соціологічних, педагогічних, інструментальних, математичних та інших методів дослідження, загальні умови і особливості їх застосування.

Тема 2. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Зародившись у Стародавній Греції в VIII ст. до н.е. Олімпійські ігри регулярно проводились близько тисячі років, являючи собою одну з найважливіших частин еллінської цивілізації.

Принцип змагальності у житті стародавніх греків. Витоки спорту Стародавньої Греції. Грецька цивілізація і значення спорту в житті стародавніх греків. Давньогрецькі спортивні свята, легенди і міфи про зародження Олімпійських ігор. Фізичне виховання в системі освіти і виховання Стародавньої Греції. Основа давньогрецької системи освіти і виховання

- синтез розумового і фізичного вдосконалення. Три важливі складові освіти у Стародавній Греції - інтелектуальна, музична і фізична.

Принципи, мета і завдання Ігор, їх програма і атрибутика. Учасники і переможці Ігор Стародавньої Греції. Підготовка спортсменів-олімпійців. Характеристика періоду найвищого розвитку Олімпійських ігор. Криза олімпійського руху у давньогрецькому спорті. Професіоналізація спорту в Стародавній Греції. Відхід Олімпійських ігор Стародавньої Греції від вимог релігії V-IV ст. до н.е. Олімпійські ігри Римської Греції. Ставлення римських правителів до Олімпійських ігор та атлетики. Відмінності Олімпійських ігор Стародавньої Греції (період з 776 р. до н.е. до 146 р. до н.е.) та Стародавнього Риму (період з 146 р. до н.е. по 394 р. н.е.). Кінець Олімпійських ігор.

Спортивні споруди Стародавньої Греції: Синосарг, Академія, Гімнасій в Дельфах, Аподитерій, Палестра, стадіон в Олімпії, Істмійський стадіон в Коринфі, стадіон в Дельфах, стадіон в Немеї, стадіон в Афінах. Олімпія - місце проведення Олімпійських ігор в Стародавній Греції. Значення Олімпійських ігор Стародавньої Греції.

Тема 3. Відродження олімпійського руху.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності. Розвиток спорту у другій половині XIX ст. у світі. Пропозиції П'єра де Кубертена стосовно реформи освітньої системи. Вплив англійської філософії Томаса Арнольда і концепції англійського спорту на позиції П'єра де Кубертена. Міжнародні контакти П'єра де Кубертена в 1893-1894 рр.

Міжнародний атлетичний конгрес 1894 р., його програма і значення для відродження Ігор і розвитку олімпійського руху. Роль П'єра де Кубертена у відродженні Олімпійських ігор, оцінка його творчої спадщини.

Утворення Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Завдання МОК згідно першої редакції олімпійської Хартії. Діяльність МОК до початку XX ст.

Тема 4. Організація, проведення та програма Олімпійських ігор.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Терміни проведення Ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор; тривалість Ігор Олімпіади і Зимових Олімпійських ігор. Місце проведення Олімпійських ігор. Вибір міста-організатора Олімпійських ігор. Вимоги до міст-кандидатів на проведення Олімпійських ігор. Основні принципи роботи комісій МОК, які повинні враховуватись при відборі міст-кандидатів на проведення Олімпійських ігор.

Підготовка і проведення Олімпійських ігор. Роль Національного олімпійського комітету (НОК) країни, де знаходиться місто-організатор, у підготовці і проведенні Олімпійських ігор. Типові структура та зміст діяльності Організаційного комітету Олімпійських ігор (ОКОІ). Діяльність Міжнародних спортивних федерацій в організації і проведенні Олімпійських ігор. Взаємодія МОК, НОК, МСФ і ОКОІ як передумова успішного проведення Олімпійських ігор.

Програми сучасних Олімпійських ігор, критерії і правила їх формування. Позиція МОК відносно олімпійської програми. Фактори, які впливають на формування олімпійської програми. Періоди розвитку програм Олімпійських ігор. Перспективи подальшого вдосконалення програм Олімпійських ігор. Спільні та відмінні риси античних та сучасних Олімпійських ігор.

Змістовий модуль 2. Розвиток олімпійського руху сучасності.

Тема 5. Олімпійська символіка та церемонії ігор. Види спорту в програмах ігор Олімпіад та зимових Олімпійських ігор

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Олімпійська символіка та атрибутика. Офіційний логотип. Спеціальне гасло Олімпійських ігор. Олімпійський прапор. Олімпійська емблема. Олімпійський плакат. Олімпійський гімн. Олімпійський вогонь. Олімпійська присяга атлетів. Олімпійські нагороди. Зміни, які відбуваються у програмах Ігор в останні роки.

Класифікація олімпійських видів спорту. Види спорту в Іграх Олімпіад першого періоду (1896 – 1912 рр.); другого періоду (1920 – 1948 рр.) та третього періоду (1952 – 1964 рр.). Коротка характеристика видів спорту літніх Олімпіад. Зимові види спорту в програмі Ігор Олімпіад і перші зимові Олімпійські ігри. Зимові Олімпійські ігри в системі олімпійського спорту. Характеристика видів спорту, що входять до програм зимових Олімпійських ігор. Різновиди класифікацій видів спорту. Порядок включення видів спорту до програми Олімпійських ігор. Всесвітні спортивні ігри як підготовка до Олімпіад. Види спорту що не входять до програми олімпійських ігор.

Тема 6. Президенти МОК. Їх діяльність та роль у розвитку олімпійського руху.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Деметріус Вікелас (1894-1896) - перший президент МОК, характеристика його діяльності.

П'єр де Кубертен (1896-1925) як ініціатор відродження сучасних Олімпійських ігор і президент МОК. Роль П'єра де Кубертена в становленні сучасного олімпійського руху і його безпосередня участь в підготовці і проведенні Олімпійських ігор 1896-1924 рр. Погляди Кубертена на олімпійський спорт, його ідеали і функції. Творча спадщина П'єра де Кубертена, її значимість в подальшому розвитку олімпійського руху.

Анрі де Байє-Латур (1925-1942) - третій президент МОК, характеристика його діяльності.

Юханес Зігфрід Едстрем (1942-1952) - четвертий президент МОК, спрямованість його діяльності на зміцнення олімпійського руху.

Ейвері Брендедж (1952-1972) - п'ятий президент МОК, спрямованість його діяльності на збереження "чистого аматорства" в олімпійському спорті, боротьба за незалежність олімпійського спорту від політики.

Майкл Моріс Кілланін (1972-1980) - шостий президент МОК, характеристика його діяльності.

Хуан Антоніо Самаранч (1980-2001) - сьомий президент МОК, характеристика його діяльності та розробка нової принципової позиції МОК. концепцію діяльності МОК. Особливості стилю його роботи в якості президента МОК, погляди на спорт і його місце в світі.

Жак Рогге (2001-2013) - восьмий президент МОК, характеристика його діяльності.

Томас Бах (2013-...) - дев'ятий президент МОК, характеристика його діяльності.

Характеристика діяльності одного з Президентів МОК. Цікаві факти з життя та діяльності Президентів МОК.

Тема 7. Періодизація ігор Олімпіади та їх загальна характеристика.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Періодизація ігор Олімпіад. Загальна характеристика першого періоду Ігор Олімпіад (1896-1912 рр.). Ігри I-V Олімпіад Загальна характеристика другого періоду Ігор Олімпіад (1920-1948 рр.).

Хронологія Ігор VII-XIV Олімпіад. Загальна характеристика третього періоду Ігор Олімпіад (1952- 1988 рр.). Хронологія Ігор XV-XXIV Олімпіад. Загальна характеристика четвертого періоду Ігор Олімпіад (1992 р.- ...). Хронологія Ігор XXV-XXX Олімпіад

Тема 8. Україна в міжнародному Олімпійському русі.

Лекційне заняття (2 години); самостійна робота студентів (2 години):

Стан розвитку спорту в Україні до 30-х років. Бурхливий розвиток українського спорту з 1930 р. Історичні етапи входження України в олімпійський рух, Перші виступи олімпійців з українських земель. Виступи спортсменів УРСР в Олімпійських іграх. Національний олімпійський комітет України. Визнання МОКом Національного олімпійського комітету України (1992 р.) і проблеми олімпійського спорту в Україні. Концепція підготовки спортсменів України до Ігор Олімпіад та до зимових Олімпійських ігор.

Особливості розвитку олімпійського руху в Україні за часів незалежності. Підсумки виступів українських спортсменів незалежними командами в Олімпійських іграх. Спортсмени України на Олімпійських іграх в різні роки. Виступи спортсменів Харківщини на Олімпійських та Параолімпійських іграх.

Змістовий модуль 3. Соціально-політичні, правові та економічні основи олімпійського руху.

Тема 9. Структура та повноваження МОК. Обов'язки членів МОК. Олімпійська хартія - основний правовий документ Олімпійського спорту.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Історія створення та розвиток МОК. Сучасна структура та організація МОК . Діяльність міжнародного олімпійського комітету (МОК). Штаб-квартира міжнародного олімпійського комітету (МОК). Цілі, завдання і загальна політика МОК. Членство у міжнародному олімпійському комітеті і його комплектування. Обов'язки членів МОК.

Принципи олімпійського руху. Олімпійська хартія – документ конституційного характеру. Завдання Олімпійської хартії. Структура Олімпійської хартії. Олімпійська хартія як збірник правил і офіційних роз'яснень, де визначені основні принципи олімпійського руху та система управління олімпійським спортом.

Тема 10. Міжнародні спортивні федерації (МСФ).

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Створення МСФ. Статути МСФ і їх діяльність. Штаб-квартири МСФ. Місія і роль МСФ. Права МСФ. Генеральна асамблея як вищий керівний орган МСФ.

Тема 11. Національні олімпійські комітети (НОК).

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Створення національних олімпійських комітетів, їх мета і завдання. Обрання членів НОК. Статут НОК. Повноваження та права НОК. Завдання НОК. Заходи та санкції проти НОК. Всесвітня асоціація національних олімпійських комітетів (АНОК).

Олімпійська хартія - основний правовий документ олімпійського спорту. Основні завдання Олімпійської хартії. Розділи Олімпійської хартії. Цілі, завдання і загальна політика МОК. Основні органи міжнародного олімпійського комітету. Статус членів МОК, обов'язки та права.

Штаб-квартира та місія АНОК. Функція АНОК. Створення НОК України та особливості його діяльності. Основні напрями взаємодії НОК України із міжнародними організаціями. Законодавча база України, яка визначає підвалини державного управління олімпійським рухом. Статут НОК України.

Тема 12. Міжнародна олімпійська академія (МОА). Олімпійський музей.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Проблеми олімпійської освіти. Організації, покликані вирішувати завдання олімпійської освіти. Історія створення Олімпійської академії. Завдання та основний напрям діяльності МОА. Керівництво діяльністю МОА. Діяльність Міжнародної олімпійської академії в напрямку вирішення проблем олімпійської освіти. Освітні програми у діяльності Міжнародної олімпійської академії. Олімпійський музей. Мета Олімпійського музею. Діяльність Олімпійського музею.

Історичні аспекти зародження Національних олімпійських академій світу. Створення Олімпійської академії України та її регіональних філіалів. Мета та завдання Олімпійської академії України. Діяльність Олімпійської академії України для реалізації програми олімпійської освіти. Вітчизняний та закордонний досвід використання олімпійських ідей у виховному процесі дітей і молоді. Шляхи удосконалювання процесу олімпійської освіти.

Тема 13. Регіональні, міжконтинентальні та інші ігри. Олімпійська система і ООН.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Панамериканські ігри. Африканські ігри. Азіатські ігри. Ігри співдружності націй. Середньоземноморські ігри. Ігри країн Центральної Америки і Карибського моря. Ігри малих країн Європи. Олімпійська система і ООН. Політичний прогрес в межах ООН.

Тема 14. Аматорство та професіоналізм в спорті.

Лекційне заняття (2 години); самостійна робота студентів (2 години):

Еволюція уявлення про спортсмена-аматора. Поняття «аматор» в англійському спорті. «Аматорство» в Олімпійському спорті (1894 р.). Ейвері Брендедж і його боротьба за принципи «абсолютного» аматорства в олімпійському спорті. Проблема аматорства в сучасному олімпійському спорті. Сесія МОК 1974 р. у Відні і «Положення про допуск». Зміни в Правилі 26 (84-а сесія МОК в Баден-Бадені). Допуск спортсменів-професіоналів до участі в Іграх Олімпіад (1988 р.). «Відкриті» Олімпійські ігри за вирішення проблеми, аматорства і професіоналізму в олімпійському спорті. Сучасні погляди на професіоналізацію олімпійських ігор. Організаційна структура професійних ліг. Організаційна структура професійного спортивного клубу. Асоціації спортсменів професійних ліг. Основи правового регулювання в професійному спорті. Трудові взаємовідносини у професійному спорті.

Тема 15. Соціально-політичні та економічні основи олімпійського руху. Проблеми олімпійського спорту сучасності та перспективи їх вирішення.

Лекційне заняття (2 години); семінарське заняття (2 години) самостійна робота студентів (2 години):

Економічна діяльність МОК. Програма «Олімпійська солідарність». Міжнародні олімпійські рекламні-спонсорські програми «ТОП». Джерела прибутків МОК і проблема їх розподілу серед організацій, що мають безпосереднє відношення до олімпійського спорту. Фінансування олімпійського спорту в різних країнах світу. Спонсорство, ліцензування, реклама і маркетинг та їх значення у фінансуванні олімпійського спорту в

різних країнах. Економічні програми організації і проведення Олімпійських ігор. Матеріальні видатки на підготовку і проведення деяких Олімпійських ігор. Основні статті прибутків при проведенні Олімпійських ігор.

Проблеми і протиріччя, які існують в олімпійському русі в останні роки. Боротьба з апартеїдом у спорті. Боротьба із застосуванням допінгу в спорті. Класифікація допінгів, які застосовують спортсмени. Проблеми організації і проведення Олімпійських ігор. Комерціалізація олімпійського спорту, її ознаки, сильні і слабкі сторони. Зв'язок комерціалізації і професіоналізації олімпійського спорту. Рекламно-комерційна і ліцензійна діяльність МОК, МСФ і НОК. Взаємозв'язок олімпійського і професійного спорту. Олімпійський спорт і політика. Бойкоти Олімпійських ігор. Проблема націоналізму та інтернаціональний характер олімпійського руху. Проблема участі жінок в олімпійському спорті.

Самостійна робота

В процесі самостійного освоєння курсу ви будете виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) — це індивідуальне завдання навчального, науково-дослідного, творчого характеру, яке має міждисциплінарний характер та виконується з метою удосконалення, поглиблення і узагальнення ваших професійних компетентностей, одержаних упродовж вивчення навчальної дисципліни.

Види ІНДЗ:

- написання протягом навчального семестру есе;
- складання конспектів прочитаного тексту;
- підготовка до семінарів відповідно до заданих завдань;
- підготовка повідомлень, доповідей та презентацій
- реферативне дослідження (реферат).

Література та навчальні матеріали

Рекомендована література.

Основна:

1. Єрмолова В. М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посіб. Київ : Олімпійська л-ра. 2011. 335 с.
2. Павлюк Є. О., Свіргунець Є. М. Олімпійський і професійний спорт: навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2010. 254 с.
3. 5. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури : навч. посіб. / Н. Є. Пангелова. – К. : Освіта України, 2010. – 294 с.

Додаткова література

1. Булатова М. М. Енциклопедія в запитаннях і відповідях: навчальне видання. Київ: Олімпійська література, 2019. 576 с.
2. XXII зимові Олімпійські ігри. Сочі-2014. Навчальне видання / Авт. кол. Булатова М.М. (керівник), Єрмолаєва В.М., Анікеєв Д.М., та ін. Київ : Видання НОК України. Олімпійська академія України. 2013. 64 с.
3. XXIII зимові Олімпійські ігри. Пхьончхан-2018. : навчальне видання / авт. кол. Булатова М.М. (керівник), Єрмолаєва В.М., Щербашин Я.С., та ін. Київ : Видання НОК України. Олімпійська академія України. 2013. 64 с.
4. II Юнацькі Олімпійські ігри. Нанкін-2014 : навчальне видання / авт. кол. Булатова М.М. (керівник), Єрмолаєва В.М., Радченко Л.О., та ін. Київ : Видання НОК України. Олімпійська академія України. 2014. 64 с.
5. Українські спортсмени – чемпіони і призери I Європейських ігор. Баку- 2015. Олімпійська арена / Гол. ред. Г. Нечаєва. Київ, Міністерство молоді та спорту України, НОК України. 2015. 168 с.
6. 25 років разом. Олімпійська освіта / за заг. ред. С. Н. Бубки, М. М. Булатової. Київ : 2017. 128 с.
7. Історія спортивного і олімпійського руху: [метод. матер.] [Текст] / Віра Ткачук, Світлана Степанюк, Оксана Гречанюк. – Херсон : БОРИСФЕН-ПРО, 2016. – 95 с.
8. Кулик Я.Л., Костюк С.А., Петренко М.І. Історія виникнення й розвитку фізичної культури та спорту на Україні. – Вінниця: Логос, 1997. – 133 с.
9. Новосолов М., Суник О. Олімпійські ігри: Короткий історичний огляд. - К.,1961. – 168 с.
10. Приступа Є.Н., Пилат В.С. Традиції української національної фізичної культури. – Львів: Троян, 1991. – 104 с.

11. Студентський спортивний рух: історія та сучасність. / Степанюк С.І., Вацеба О.М. (Методичні рекомендації) – Львів.: Українські технології, 2003. – 60 с.
 12. Заседа І. Олімпійські нариси. - К., 1957.- 140 с.
 13. Заседа І. Олімпійці. - К., 1975.- 224 с

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності здобувача та розподіл балів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та ґрунтовні знання матеріалу в заданому обсязі, регулярні відповіді на семінарських заняттях, максимальну кількість балів за ПМК, за ІНДЗ та за представлені результати самостійної роботи; за знання основної та додаткової літератури, за розуміння та творче використання набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни (див. вище), засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у перелічених вище видах роботи, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Студент не працює ні на семінарських заняттях, не самостійно, не виконує ІНДЗ, чи взагалі на заняттях не з'являється.

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	5	зараховано
82-89	B	4	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	3	не зараховано
35-59	FX	2	

Норми академічної етики і політика курсу

Вступ

Здобувач фахової передвищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності КЗ «ХФКСП» ХОР: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Курс «Історія олімпійського руху» покликаний ознайомити вас з багатовіковою історією Олімпійських ігор, їхнім впливом на розвиток суспільства та культури. Для успішного проходження курсу важливо дотримуватися норм академічної етики та ознайомитися з основними положеннями політики курсу.

Норми академічної етики

Чесність: Виконання всіх завдань має бути самостійним. Копіювання чужих робіт, плагіат, використання недостовірних джерел є неприпустимими.

- **Повага до інтелектуальної власності:** При використанні чужих матеріалів обов'язково зазначайте джерела.
- **Пунктуальність:** Дотримуйтеся встановлених дедлайнів для виконання завдань.
- **Активна участь:** Брати участь у дискусіях, задавати питання та висловлювати свою думку.

Політика курсу

- **Оцінювання:** Оцінка за курс включатиме:
  - **Поточні контрольні роботи:** Перевірка знань за окремими темами.
  - **Проекти:** Самостійні дослідження за обраною тематикою.
  - **Активність на заняттях:** Участь у дискусіях, презентації.
  - **Підсумковий контроль:** Залік.
- **Матеріали курсу:** Матеріали для навчання будуть надаватися викладачем у вигляді лекцій, презентацій, статей та посилань на додаткову літературу.
- **Відвідування занять:** Регулярне відвідування занять є обов'язковим.
- **Зв'язок з викладачем:** У разі виникнення питань, звертайтеся до викладача за консультацією.

Чому важливо дотримуватися академічної етики?

- **Розвиток критичного мислення:** Самостійне виконання завдань сприяє розвитку аналітичних навичок.
- **Формування особистої відповідальності:** Дотримання правил академічної доброчесності виховує відповідальність за свої дії.
- **Справедливість:** Кожен студент має рівні можливості для успішного навчання.
- **Підготовка до майбутньої професійної діяльності:** Академічна чесність є важливою складовою успішної кар'єри.

Виконуючи завдання чесно і сумлінно, ви не тільки отримаєте глибокі знання з історії Олімпійського руху, але й розвинеτε важливі навички, які будуть корисними вам у подальшому житті.

Бажаю успіхів у навчанні!

Погодження

Дата погодження, підпис

Голова ЦК
ім'я ПРІЗВИЩЕ

Дата погодження, підпис

Заступник директора з НМР
Лариса ВАЛЬКОВА